

การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนา
สมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2^{*}
A STUDY OF THE CURRENT STATE, DESIRABLE STATE AND NEED ANALYSIS FOR
APPROACHES FOR DEVELOPING LEARNING MANAGEMENT COMPETENCY
OF TEACHERS OF NONTHABURI SCHOOL CLUSTER 2

¹เตือนตา สุพรรณทอง Tuentha Suphanthong ²นันทรัตน์ เจริญกุล Nantarat Charoenkul

^{1,2}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: tawtei@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากร คือ โรงเรียนสหวิทยาเขต นนทบุรี 2 มีตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล รวม 64 คน ประกอบด้วยผู้บริหาร 19 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็น และฐานนิยม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ด้านที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ รองลงมา คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

คำสำคัญ: การพัฒนาสมรรถนะ, สมรรถนะครู, การจัดการเรียนรู้

Abstract

The purpose of this research was to study the priority need of the approaches for Developing Learning Management Competency of Teachers of Nonthaburi School Cluster 2. The population were Nonthaburi School Cluster 2. This study was descriptive research. There were 64 informants. Administrators were the school director, deputy directors, assistant directors, 8 heads of subjects. The research instruments were rating-scaled questionnaires and rating-scaled appropriability and possibility evaluation forms. The data were analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, PN Imodified and mode. The results were as follows. 1) the current state of the approaches for Developing Learning Management Competency of Teachers of Nonthaburi School Cluster 2, overall, was at the moderate level, with the highest mean on using and development of innovative media technology for learning management. As for the desirable state of the approaches for Developing Learning Management Competency of Teachers of Nonthaburi School Cluster 2, overall, was at the high level, with the highest mean on using and development of innovative media technology for learning management. 2) The first priority needs index was Knowledge and competence in learning design; the second priority needs index was learning management that is student-centered; and the last priority needs index was measurement and evaluation.

Keywords: Developing Competency, Competency of Teachers, Learning Management

บทนำ

“การศึกษาเป็นเรื่องใหญ่และสำคัญยิ่งที่มนุษย์ คนเราเมื่อเกิดมาได้รับการสั่งสอนจากบิดามารดา อันเป็นความรู้เบื้องต้น เมื่อเจริญเติบโตขึ้นก็เป็นหน้าที่ของครูและอาจารย์ สั่งสอนให้ได้รับความรู้สูง และอบรมจิตใจให้ถึงพร้อมด้วยคุณธรรมเพื่อจะได้เป็นพลเมืองดีของชาติสืบไป งานของครูจึงเป็นงานที่สำคัญยิ่ง ท่านทั้งหลายซึ่งจะออกไปทำหน้าที่ครูจะต้องยึดมั่นอยู่ในหลักศีลธรรมและพยายามถ่ายทอดวิชาความรู้แก่เด็กให้ดีที่สุดที่จะทำได้ นอกจากนี้จึงวางตนให้สมกับที่เป็นครูให้นักเรียนมีความเคารพนับถือและเป็นที่เลื่อมใสไว้วางใจของผู้ปกครองนักเรียนด้วย...” ความตอนหนึ่งจากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิตและนักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2505 (อ้างใน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน, 2558)

จากพระบรมราโชวาทดังกล่าวชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของผู้ที่ประกอบ “อาชีพครู” ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ อันเป็นเป้าหมายของการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกระบบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นกำลังหลักในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า แต่จากผลการทดสอบระดับชาติในวิชาหลัก ได้แก่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษาไม่ถึงร้อยละ 50 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2552) ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา และผลการประเมินคุณภาพภายนอกโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) เปิดเผยผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบที่สาม ทั้งระดับการศึกษาขั้น

พื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษา พบว่า มีสถานศึกษาที่ไม่ผ่านการรับรองผล คิดเป็นร้อยละ 19.59 เนื่องจาก ไม่ผ่านการประเมินในตัวบ่งชี้พื้นฐานที่ 5 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คือ มีคะแนนการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) อยู่ในระดับต่ำ (สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา, 2552) ไม่ต่างจากผลการประเมิน PISA 2018 (Programme for International Student Assessment) ที่เป็นการประเมินความรู้และทักษะการคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร และการแก้ปัญหาที่จำเป็นในการดำรงชีวิต กลุ่มตัวอย่างของ PISA เป็นนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 15 ปี 3 เดือน จนถึง 16 ปี 2 เดือน ณ เดือนที่เก็บข้อมูล สำหรับ PISA 2018 ประเทศไทยเก็บข้อมูลในเดือนสิงหาคม 2561 ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง จึงเป็นนักเรียนที่เกิดตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2545 ถึง วันที่ 31 พฤษภาคม 2546 และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ขึ้นไป หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.1 – ปวช. 3) จากสถานศึกษาทุกสังกัด โดยการสุ่มตัวอย่างมีการดำเนินการเป็นสองระดับ คือ การสุ่มตัวอย่างระดับโรงเรียน และการสุ่มตัวอย่างระดับนักเรียน ซึ่งโรงเรียนและนักเรียนโรงเรียนปากเกร็ดเป็นหนึ่งในโรงเรียนที่สุ่มให้เข้ารับการประเมินดังกล่าวด้วย พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ยในด้านการอ่าน 393 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 487 คะแนน) คณิตศาสตร์ 419 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 489 คะแนน) และวิทยาศาสตร์ 426 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 489) ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย OECD ทั้งสามด้าน ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนไทยยังมีความรู้และทักษะที่ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะทักษะด้านการอ่านที่มีผลการประเมินน้อยที่สุดในสามด้าน ทั้งที่การอ่านเป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ทุกประเภท (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2562)

ผลการประเมินดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาคุณภาพการศึกษาของชาติ ดังแสดงให้เห็นจากผลลัพธ์ของผู้เรียน และจากคำกล่าวของบาร์เบอร์ (Barber, 2009) ที่ว่า “คุณภาพการศึกษาไม่สูงเกินไปกว่าคุณภาพของครู” (The quality of an education system cannot exceed the quality of its teachers.) นั่นคือ คุณภาพของการศึกษาแปรผันโดยตรงกับคุณภาพของครู หากครูทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นการันตีว่าการศึกษาของชาติจะมีคุณภาพไปด้วย ซึ่งการที่คุณภาพการศึกษายังไม่บรรลุผลที่คาดหวังดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สาเหตุหลักที่เป็นปัจจัยสำคัญก็คือ ครูผู้ซึ่งมีหน้าที่หลักในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแปรผันตามคุณภาพการสอนของครู กล่าวคือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์เท่ากัน เมื่อเรียนกับครูที่มีผลการปฏิบัติงานสูงจะมีคะแนนสูง ส่วนนักเรียนที่เรียนกับครูที่มีผลการปฏิบัติงานต่ำจะมีคะแนนต่ำ (Barber Michael, 2009) จึงอาจกล่าวได้ว่า คุณภาพการสอนของครูเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา ดังข้อเสนอที่ว่า “การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นหนทางสู่การพัฒนาผู้เรียน” (The only way to improve outcomes is to improve instruction) โดยเริ่มจากการพัฒนาครูคุณภาพที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการจัดการเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (จิตติมา วรณศรี, 2552)

การพัฒนาครูเพื่อให้เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ที่สามารถตอบสนองการดำเนินงานตามบทบาทของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) จึงได้จัดให้มีระบบการพัฒนาสมรรถนะ (Competency) ของบุคลากรขึ้น เพื่อใช้ ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคล อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษาได้ โดยกำหนดสมรรถนะของบุคลากร ประกอบด้วย 1) สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง เป็นสมรรถนะร่วมที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนต้องมี เพราะเป็น

สมรรถนะพื้นฐานของบุคลากรที่จะส่งผลให้การปฏิบัติงานในทุกตำแหน่งหน้าที่ประสบผลสำเร็จ มีจำนวน 5 สมรรถนะ 2) สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) หมายถึง สมรรถนะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของบุคลากรแต่ละตำแหน่ง เช่น ผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ ทำให้สามารถปฏิบัติงานในสายงานนั้นๆ ได้สำเร็จตามเป้าหมายซึ่งสมรรถนะประจำสายงานของครูนั้นประกอบด้วย 6 สมรรถนะ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) เป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการศึกษาสู่มาตรฐานระดับชาติให้ความสำคัญต่อครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดไว้ในหมวด 7 มาตรา 52 ให้กระทรวงฯ ส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิตการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง เป็นพระราชบัญญัติฉบับแรกของประเทศไทยที่ปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาคือการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการศึกษาโดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และเน้นความสำคัญของความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสม การจัดการศึกษายุคใหม่จึงต้องปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพราะครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ หากครูมีคุณภาพและสมรรถนะสูงจะทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการเรียนรู้บังเกิดผล ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553, 2553)พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มีเจตนารมณ์ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ (มาตรา 8) และอำนาจหน้าที่ของคุรุสภา (มาตรา 9) ต้องการให้ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา มีมาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ สัมกับเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยกำหนดให้คุรุสภามีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ มาตรา 9(1) สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ มาตรา 9(5) รวมทั้งกำหนดระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพและจัดให้มีการพัฒนาสมรรถนะและประเมิน ระดับคุณภาพของครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อดำรงไว้ซึ่งความรู้ความสามารถ และความชำนาญ การตามระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ มาตรา 49 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

สหวิทยาเขตนนทบุรี 2 เป็นเครือข่ายทางการศึกษาในการพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ตามวิสัยทัศน์ของสหวิทยาเขตที่มุ่งเป็นองค์กรชั้นนำทางการศึกษา ได้คุณภาพตามมาตรฐานสากล พันธกิจในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพ และกลยุทธ์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี, 2563)

จากความสำคัญของปัญหาวิจัยดังกล่าวข้างต้นทำให้เกิดความจำเป็นในการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้สามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู และการกำหนดนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอันจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2

2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2

1.1 ประชากรและผู้ให้ข้อมูล คือ โรงเรียนสหวิทยาเขต นนทบุรี 2 จำนวน 6 โรงเรียน ตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลรวม 64 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 19 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม สาระ 45 คน

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 เป็นแบบตอบสนองคู่ (Duel-response format) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ

1.3 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1.3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการ การเรียนรู้ของครูในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.3.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.3.3 ปรับปรุงและแก้ไขแบบสอบถาม และให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ ความครอบคลุมในเนื้อหา และความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดค่าดัชนี คือ IOC (Item Objective Congruence)

1.3.4 ปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมของแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษาให้พร้อมเก็บรวบรวมข้อมูล และสามารถนำไปวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2564 โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และอาจารย์ที่ปรึกษา โดยใช้การจัดส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางออนไลน์

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ของสถานภาพผู้ให้ข้อมูล ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2

2. วิเคราะห์หาดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: $PNI_{Modified}$) ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งมีสูตรการคำนวณ $PNI_{Modified}$ (อ้างใน สุวิมล ว่องวานิช, 2548) ดังนี้

ดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) = $\frac{\text{ค่าเฉลี่ยของสภาพที่พึงประสงค์} - \text{ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน}}$

ค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบัน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 โดยทำการเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวชี้วัดทั้ง 4 ด้านของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ ดังในตารางที่ 1

2. ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ด้วยการนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาวิเคราะห์หาดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: $PNI_{Modified}$) ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ในภาพรวม

ข้อ	สมรรถนะด้านการบริหาร หลักสูตรและการจัดการ เรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			$PNI_{Modified}$	ลำดับความ ต้องการจำเป็น
		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1.	ความรู้ความสามารถในการ ออกแบบการเรียนรู้	3.510	0.576	มาก	4.390	0.454	มาก	0.250	1
2.	การจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ	3.600	0.583	มาก	4.439	0.457	มาก	0.233	2
3.	การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้	4.000	0.563	มาก	4.656	0.470	มากที่สุด	0.164	4
4.	การวัดและประเมินผลการ เรียนรู้	3.784	0.571	มาก	4.565	0.458	มากที่สุด	0.206	3
เฉลี่ยรวม		3.723	0.573	มาก	4.512	0.459	มากที่สุด	0.213	

จากตาราง 1 สภาพปัจจุบันของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.723$, S.D. = 0.573) โดยตัวชี้วัดที่มีสภาพปัจจุบันสูงที่สุด คือ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.000$, S.D. = 0.563) รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.784$, S.D. = 0.571) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 3.600$, S.D. = 0.583) และด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.510$, S.D. = 0.576)

ส่วนของสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.512$, S.D. = 0.459) โดยตัวชี้วัดที่มีสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด คือ ด้านการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.656$, S.D. = 0.470) รองลงมา คือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.565$, S.D. = 0.458) ด้าน

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ($\bar{X}$ = 4.439, S.D. = 0.457) และด้าน ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ($\bar{X}$ = 4.390, S.D. = 0.454)

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ในภาพรวม พบว่า ตัวชี้วัดด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็น มากที่สุด (PNI = 0.250) รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (PNI = 0.233) ด้าน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (PNI = 0.206) และการใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้ (PNI = 0.164)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบผลที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ด้วยการนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาวิเคราะห์หาดัชนีความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{Modified}) ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของ การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า ครูสหวิทยาเขต นนทบุรี 2 มีความต้องการจำเป็นด้าน ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้เป็นลำดับที่ 1 ซึ่งจะเห็นได้ว่า ครูมีสภาพปัจจุบันด้าน ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ต่ำที่สุด และมีความต้องการจำเป็นสูงสุด การออกแบบการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา การนำความคิดที่จะจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ จากนามธรรมสู่รูปธรรมในรูปแบบของแผนการสอนซึ่งเปรียบเสมือนพิมพ์เขียวในการสร้างบ้านของสถาปนิก สอดคล้องกับข้อค้นพบของภูษิมา ภูัญญ์สินวัฒน์ (2563) ที่พบว่า หากครูสามารถออกแบบหน่วยการเรียนรู้ได้ อย่างเป็นระบบ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามศักยภาพได้ดียิ่งขึ้น และได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในอนาคต

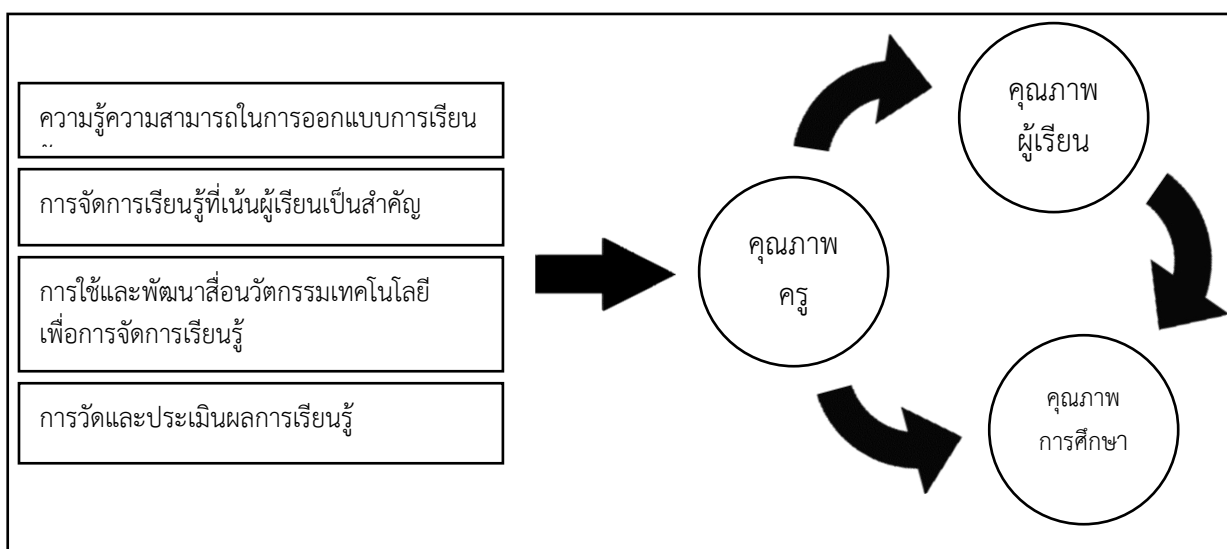
2. ผลการวิจัยพบว่า ครูสหวิทยาเขต นนทบุรี 2 มีความต้องการจำเป็นด้านการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นลำดับที่ 2 ซึ่งการปรับปรุงคุณภาพของผู้เรียนจะเป็นผลมาจากการปรับปรุงการเรียน การสอนเท่านั้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) จึงต้องมีการพัฒนาความรู้จัดการเรียนรู้ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมมาร สยามวาลา, ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์ และสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ (2555) ที่พบว่า คุณภาพครูช่วยให้นักเรียน มีผลการเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

3. ผลการวิจัยพบว่า ครูสหวิทยาเขต นนทบุรี 2 มีความต้องการจำเป็นด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้เป็นลำดับที่ 3 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งของการ จัดการเรียนการสอน นอกจากการตัดสินคุณภาพของผู้เรียนแล้วยังเป็นการตรวจสอบว่าการจัดการเรียนรู้ เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ซึ่งปัญหาที่พบส่วนมาก คือ การวัดและประเมินผลที่ไม่หลากหลาย สอดคล้องกับ งานวิจัยของอินตอง ศรีอุดม (2552) ที่พบว่า ปัญหาของการวัดและการประเมินผลของครู คือ ไม่ได้ออกแบบ การวัดที่หลากหลายตามความแตกต่างของผู้เรียนและตามสภาพจริง

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยเป็นการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยส่งเสริมคุณภาพครูในการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนที่มีคุณภาพ และบรรลุเป้าหมายของการศึกษาอย่างมีคุณภาพ ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู ในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้าน ความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ ให้เป็นระบบ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ดัชนีความต้องการจำเป็นด้านความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้มีค่าสูงสุด

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครู สหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูในสถานศึกษาให้มีสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูของสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูสหวิทยาเขต นนทบุรี 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาติดตามผลลัพธ์ของการนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดการเรียนรู้ของครูไปใช้ ได้ผลอย่างไรบ้าง และมีปัจจัยใดที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสมรรถนะในแต่ละด้าน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยในขอบข่ายประชากรขนาดใหญ่ขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จิตติมา วรณศรี. (2552). คุณภาพการศึกษากับสมรรถนะของครูที่พึงประสงค์. วารสารศึกษาศาสตร์. 32(1). 1-5.
- ภูษิมา ภิญญินันท์. (2563). จัดการเรียนรู้การสอนอย่างไรในสถานการณ์โควิด-19: จากบทเรียนต่างประเทศสู่การจัดการเรียนรู้ของไทย. แหล่งที่มา <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/> สืบค้นเมื่อ 10 พ.ค. 2564.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2562). ผลการประเมิน PISA 2018. แหล่งที่มา <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-12/> สืบค้นเมื่อ 10 พ.ค. 2564.
- สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. (2558). 69 คำสอนของในหลวง 'ครองแผ่นดินโดยธรรม'. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานนทบุรี. (2563). นโยบายและยุทธศาสตร์. แหล่งที่มา <https://www.spmnonthaburi.go.th/main/news/5084.html> สืบค้นเมื่อ 10 พ.ค. 2564.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2552). ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสอง. แหล่งที่มา <https://www.komchadluek.net/news/edu-health/6038> สืบค้นเมื่อ 8 ส.ค. 2563.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมมาร สยามวาลา, ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์ และสมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์. (2555). การปฏิรูปการศึกษารอบใหม่: สู่การศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง. แหล่งที่มา <http://goo.gl/1DKoAe> สืบค้นเมื่อ 10 พ.ค. 2564.
- อินตอง ศรีอุดม. (2552). รูปแบบการพัฒนาการวัดผลและการประเมินผลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544: กรณีโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 96 (ชุมชนบ้านธาตุ). วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- Barber, Michael. (2009). The Challenge of Achieving World Class Performance: Education in the 21 st Century. Minneapolis: n.p.